

Grundläggande granskning år 2021

AC Net Internservice AB

Mars 2022
Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Rekommendationer	3
2. Bakgrund	4
Bolagets uppdrag	4
Lekmannarevisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2020 års granskning	4
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Metod	5
3. Bolagets uppdrag och mål	6
Ägarnas uppdrag till bolaget	6
Ägarnas krav på rapportering	6
4. Granskningens resultat	8
Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten	8
Uppföljning av 2020 års rekommendationer	12
Styrelsens årsredovisning	13
5. Svar på revisionsfrågor	14
Rekommendationer	15
Bilaga: Granskningsprogram	16

1. Sammanfattande analys

Vi bedömer att verksamheten genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt i förhållande till ägarnas direktiv. Vår samlade bedömning är att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Under år 2021 vidtog styrelsen åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen för år 2020. Styrelsen beslutade exempelvis om åtgärder för att förbättra säkerheten i bolagets IT-system. I vissa delar återstår ännu brister i styrelsens styrning och kontroll. Styrelsen behöver bland annat säkerställa en bättre hantering av bolagets allmänna handlingar.

Bolagets styrelse bedömer att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna. Vi anser att underlaget är för översiktligt för att kunna göra en sådan bedömning. Vi uttalar oss därför inte om verksamheten bedrivits inom de kommunala befogenheterna.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.
- Komplettera arbetsordningen med ett krav på att årligen få ta del av en skriftlig utvärdering av de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan i sin tur utgöra underlag för styrelsens bedömning i förvaltningsberättelse eller bolagsstyrningsrapport.

2. Bakgrund

Bolagets uppdrag

AC-Net Internservice AB har i uppdrag att tillhandahålla ett regionalt datanät inom Västerbottens län för sina ägare. Bolaget har även i uppdrag att medverka till att driva på utvecklingen inom IT, data- och telefoniområdet.

AC-Net Internservice säljer överskottskapaciteten i nätet till sitt systerbolag AC-Net Externservice AB som i sin tur säljer vidare överskottskapaciteten till den öppna marknaden.

Lekmannarevisorernas uppdrag

Lekmannarevisornas uppdrag regleras i kommunallagen och aktiebolagslagen. Lekmannarevisorn granskar bolagets styrelse och VD. Lekmannarevisorn ska granska och pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn ska också granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Prövningen av verksamhetens ändamålsenlighet och om ekonomin är tillfredsställande utgår från ägarnas, det vill säga fullmäktiges, direktiv och beslut för bolaget.

Iakttagelser i 2020 års granskning

Årsredovisningen för år 2020 saknade en uppföljning av bolagets mål i förhållande till ägarnas direktiv. Styrelsen hade heller inte gjort någon utvärdering av om verksamheten var genomförd inom de kommunala befogenheterna. Flera iakttagelser under året ledde till bedömningen att styrelsen inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över bolaget:

- Styrelsens verksamhetsplan var inte utformad på ett sådant sätt att den utgjorde ett bra verktyg för styrelsen i styrningen och uppföljningen av verksamheten.
- Internkontrollplanen hade stora brister.
- Protokollen var inte tillräckligt tydliga. Det fanns även brister i spårbarheten till underlag.
- Otillräcklig hantering inför och efter en händelse i augusti 2020 då all e-post i bolaget blev raderad. Styrelsen hade inte säkerställt skyddet och hanteringen av bolagets e-post vilken är att betrakta som allmänna handlingar.

Rekommendationer i 2020 års granskning

Lekmannarevisor lämnade följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att verksamhetsplanen blir ett verktyg för styrelsens styrning och uppföljning. Se bland annat över målen så att dessa är mätbara och att resultaten är möjliga att utvärdera. Målen bör ha en tydlig koppling till ägarnas uppdrag och mål för bolaget. Följ upp målen i årsredovisningen.
- Säkerställ att det finns riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system. Säkerställ att det finns rutiner för kontroll av behörigheter.

- Säkerställ att bolagets allmänna handlingar skyddas och hanteras i enlighet med lagstiftningen.
- Utveckla styrelsens protokoll genom mer informativa ärendebeskrivningar, tydligare beslut och tydligare hänvisningar till beslutsunderlag.
- Utveckla internkontrollplanen. Av internkontrollplanen bör det tydligt framgå hur kontroller ska genomföras och följas upp. Följ med jämna mellanrum upp arbetet med den interna kontrollen. I samband med årsredovisningen bör styrelsen rapportera om arbetet med den interna kontrollen.
- Ge i uppdrag till VD att årligen genomföra en skriftlig utvärdering om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Syftet med uppdraget är att styrelsen ska ha ett tillförlitligt underlag inför sin bedömning och rapportering till ägarna om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att ge underlag för lekmannarevisorernas bedömningar i den årliga granskningsrapporten. Granskningen är översiktlig med inriktning mot bolagets resultat för år 2021 och styrelsens system för styrning och kontroll. För granskningen har vi formulerat följande övergripande revisionsfrågor:

- Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?
- Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2020 års granskning?

Vi har också granskat bolagets hantering av allmänna handlingar.

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning är:

- Kommunallagen (2017:725) 2, 5 och 10 kap.
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap.
- Årsredovisningslagen (1995:1554) 6 kap.
- Bolagsordning
- Ägardirektiv

Metod

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt av styrelsens protokoll. Avstämningar är

genomförda med bolagets VD. Den 17 januari 2022 träffades, auktoriserad revisor, lekmannarevisors sakkunniga stöd samt bolagets VD och ekonomiansvarig. Syftet med träffen var att stämma av frågor i samband med den pågående granskningen. Bolagets VD har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Bolagets uppdrag och mål

Ägarnas uppdrag till bolaget

Bolagsordning

AC-Net Internservice AB har i uppdrag att tillhandahålla ett regionalt datanät inom Västerbottens län för sina ägare. Bolaget har även i uppdrag att medverka till att driva på utvecklingen inom IT, data- och telefoniområdet.

Av bolagsordningen framgår att AC-Net Internservice ska utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare.

Av bolagsordningen för AC-Net Internservice framgår att företaget ska tillämpa lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen samt att verksamheten inte får bedrivas med vinstsyfte.

Bolaget ska alltid lyfta principiella frågor eller frågor av större vikt till regionens fullmäktige.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

Det bolagsspecifika ägardirektivet innehåller en beskrivning av verksamhetens inriktning och två specifika verksamhetsmål.

- Ägarnas tillgänglighet till nätet ska uppgå till minst 99,9 procent.
- Verksamheten ska bedrivas i enlighet med självkostnadsprincipen och får inte bedrivas med vinstsyfte. Målsättningen ska vara att resultatet efter finansnetto över tid ska vara positivt.

Generellt ägardirektiv

I april 2020 beslutade regionfullmäktige i Västerbotten om ett generellt ägardirektiv för regionens hel- och majoritetsägda bolag (RS 407–2020). I det generella ägardirektivet ställer fullmäktige krav på att bolagen ska följa de policys som är beslutade av fullmäktige i Region Västerbotten.

I det generella ägardirektivet kan man läsa att ägardirektivet blir bindande för bolagen när bolagsstämorna godkännt dokumentet. Bolagsstämman fastställde den 6 maj 2021 det generella ägardirektivet.

Ägarnas krav på rapportering

Enligt ägardirektivet ska bolaget kalla till ägarsamråd och rapportera om:

- Hur verksamheten utvecklats.
- Om verksamheten varit förenlig med det kommunala ändamålet.
- Om verksamheten utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

- Hur den interna kontrollen säkrats.

Övrig rapportering till ägarna:

- Månadsvis rapportera resultat- och balansräkning.
- Rapportera den ekonomiska information som ägare efterfrågar.

Enligt det generella ägardirektivet ska bolagets styrelse i årsredovisningen, eller årligen i en särskild bolagsstyrningsrapport, lämna bland annat följande information till regionstyrelsen:

- Om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
- Om bolaget överlämnat frågor till fullmäktige av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete.
- Om styrelsens ledamöter har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.
- Hur styrelsens arbete har bedrivits, inkluderande arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro och vem som varit sekreterare vid sammanträden.
- Hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och fungerat.
- Samarbetet med revisor och lekmannarevisor.
- Vilka ärenden som bolagets styrelse har överlämnat till regionstyrelsen för beredning om fullmäktige ska ta ställning i dessa ärenden.

4. Granskningens resultat

Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten

Vår granskning visar att styrelsen i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för år 2021. (Se bilaga 1).

Styrelsens verksamhetsplan

Efter granskningen av verksamheten i AC-Net Internservice år 2020 rekommenderade lekmannarevisor till styrelsen att se över målen i bolagets verksamhetsplan så att styrelsen kunde mäta och utvärdera resultaten. Styrelsen hade vid den tidpunkten redan beslutat om sin verksamhetsplan för år 2021. Den verksamhetsplan och internkontrollplan som styrelsen för Internservice beslutade om var identisk med den som AC-Net Externservice AB beslutade om.

Av den beslutade verksamhetsplanen framgick inte vilka mål som var generella för båda bolagen eller specifika för något av bolagen.

Vissa mål var mätbara men flertalet mål var inte formulerade på ett sådant sätt att styrelsen skulle kunna följa upp målen. Exempelvis hade styrelsen inte angett vilka resultat som styrelsen förväntade sig uppnå under året. Styrelsen för AC-Net Externservice gav i samband med beslutet om verksamhetsplan för år 2021 ett uppdrag till VD att sammanfatta och kvantifiera målen i verksamhetsplanen i ett separat dokument. Styrelsen för AC-Net Internservice gjorde inte motsvarande förtydligande gällande målen. Bolagets VD tog på eget initiativ fram ett detaljerat måldokument för AC-Net Internservice motsvarande det dokument som Externservice beslutade om. Måldokumentet för Internservice verksamhet innehöll 9 mätbara mål. Målen hade koppling till ägarnas direktiv.

I december 2021 beslutade AC-Net Internservice om en verksamhetsplan för år 2022. Enligt VD innehåller den planen verksamhetsspecifika mål för år 2022. Vi har inte granskat verksamhetsplanen för år 2022 i denna granskning.

Vår kommentar

Det var en brist att styrelsen inte beslutade om mätbara mål för bolagets verksamhet. Positivt var att VD tog fram ett måldokument för AC-Net Internservice uppföljning.

Styrelsens arbetsordning och rapporteringsinstruktion

Styrelsen beslutade i maj 2021 om en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar ordförandes och VD:s roller och uppdrag. Arbetsordningen innehåller också en översikt över när styrelsen ska behandla olika återkommande ärenden under ett verksamhetsår.

I december 2020 beslutade styrelsen om en rapporteringsinstruktion. Av instruktionen framgår inom vilka områden styrelsen förväntar sig att löpande få information från VD.

Protokollgranskningen visar att styrelsen i hög grad har följt sin beslutade arbetsordning under året. Exempelvis har styrelsen löpande under året fått VD-rapporter om bolagets ekonomi och verksamhet. Informationen har styrelsen dels fått i samband med styrelsemöten, dels genom en översiktlig månadsrapport som VD varje månad e-postat till styrelsens ledamöter.

Styrelsens protokoll

Styrelsen för AC-Net Internservice AB hade fyra protokollförda möten under år 2021.

En rekommendation i föregående års granskning var att utveckla protokollen genom mer informativa ärendebeskrivningar, tydligare beslut och tydligare hänvisningar till beslutsunderlag.

Granskningen visar att styrelsens protokoll från och med maj år 2021 innehåller bilagor med underlag för de ärenden som behandlades på styrelsens sammanträden. Med hjälp av protokollen kan vi se att styrelsen fick ekonomiska rapporter och höll sig informerad om verksamheten.

Vår kommentar

Vi bedömer att protokollen utvecklades under året. Vi bedömer att styrelsen hade en tillräcklig löpande kontroll.

Styrelsens internkontrollplan

Efter föregående års granskning rekommenderade lekmannarevisor till styrelsen att utveckla internkontrollplanen genom att tydliggöra hur kontroller skulle genomföras och följas upp.

Styrelsens internkontrollplan för år 2021 innehöll kontroller inom sex områden: attester, löner, kundavtal, felanmälningar, backup av IT-system samt säkerhet (släck- och kylsystem samt elkraft och larm). Av planen framgick vem som var ansvarig för kontrollerna, vilka kontrollmetoder som skulle användas och hur ofta kontroller skulle genomföras. Internkontrollplanen såg likadan ut för båda bolagen. Enligt VD beror detta på att båda bolagen använder sig av samma system, samma personal och samma rutiner.

Vår kommentar

Vi bedömer att styrelsen vidtagit åtgärder för att förbättra internkontrollplanen för AC-Net Internservice AB.

Styrelsens uppföljning av internkontrollplanen

Styrelsen har löpande under året fått information om genomförda kontroller i internkontrollplanen. Några av kontrollerna omfattade stickprov. Av redovisningen framgick exempelvis att stickprovet för att kontrollera om attestanterna följt attestinstruktionen omfattade två fakturor. Av uppföljningen framgick inte hur många fakturor som totalt hade attesterats.

När det gäller kontroller av kundavtal och felanmälningsrutiner kontrollerades totalt två kunder och två felanmälningar. Av uppföljningen framgick inte totala antalet kundavtal eller felanmälningar.

Vår kommentar

Vi bedömer att internkontrollplanen metodmässigt bör utvecklas. Exempelvis genom att förtydliga hur omfattande stickproven ska vara. När det saknas information om urvalets storlek i förhållande till populationen går det inte att dra slutsatser och värdera resultaten från stickproven.

Risکانالyser och backup för verksamhetens IT-system

En rekommendation i föregående års granskning var att säkerställa att det finns riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system samt att det finns rutiner för kontroll av behörigheter.

I sin internkontrollplan för år 2021 har styrelsen särskilt valt att kontrollera backup av e-post och lagring av dokumentation. Av uppföljningen av kontrollpunkten framgår när kontrollen genomfördes samt vilka åtgärder som vidtogs med anledning av resultatet.

Åtgärder som styrelse och VD vidtagit gällande behörigheter sedan föregående års granskning är:

- Det finns en tvåhandsprincip för hantering av behörigheter till IT-system. En systemleverantör administrerar behörigheterna på beställning av VD.
- En inventering av användare har genomförts och användare som inte var aktuella togs bort. Användare och backup av system kontrolleras två gånger per år i enlighet med beslutad internkontrollplan.
- Styrelsen har under året reviderat bolagets säkerhetspolicy.
- Under hösten 2021 har VD arbetat fram en dokumenterad kontinuitetsplan.
- Ett arbete med att ta fram en säkerhetsskyddsanalys påbörjades under år 2021 men var vid granskningens avslutande ännu inte slutförd.

Vår kommentar

Vi bedömer att styrelse och VD vidtagit åtgärder för att säkerställa riskanalyser, backup för verksamhetens IT-system och rutiner för kontroll av behörigheter. Positivt är att arbete med att ta fram säkerhetsskyddsanalys pågår och att bolagets VD upprättat en kontinuitetsplan.

Den fysiska säkerheten

Det finns en tvåhandsprincip för hantering av behörigheter till verksamhetens lokaler, serverhallar och noder. Bolaget har under år 2021 köpt in ett nytt larm- och låssystem. Systemet loggar automatiskt vem som låst upp larm och lås. Larmsystemet är direktkopplat mot väktarbolag. Det finns även videoövervakning.

Bolaget har även upphandlat ett släcksystem för att öka säkerheten i händelse av brand. Installationen är påbörjad.

Bolagets hantering av allmänna handlingar

Kommunala bolag omfattas av samma lagkrav som en myndighet vad gäller hantering av allmänna handlingar. Av bolagsordningar för AC-Net Internservice AB och AC-Net Externservice AB framgår att bolagen omfattas av offentlighetsprincipen. Av ägardirektiven för bolagen framgår också att regionstyrelsen i Region Västerboten är arkivmyndighet och har tillsyn över att bolaget fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen.

Av regionfullmäktiges arkivreglemente framgår att reglementet gäller för bolag där regionen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Enligt arkivreglementet ska alla nämnder och bolag bland annat upprätta en dokumenthanteringsplan och utse arkivansvarig och arkivredogörare och meddela detta till regionarkivarien.

Sammantaget innebär bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen, offentlighet- och sekretesslagen, arkivlagen samt regionfullmäktiges arkivreglemente att bolaget för att uppfylla kraven exempelvis behöver:

- En god ordning och rutiner för hanteringen av allmänna handlingar
  - Allmänna handlingar ska lämnas ut skyndsamt enligt TF
  - Allmänna handlingar ska kunna skiljas från andra handlingar
  - Enskilda bör ges goda möjligheter att själv söka allmänna handlingar
- En dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning
  - Förteckningar över vilka handlingar som finns
  - Beskrivning av organisation och verksamhet
  - Beskrivning av register, förteckningar hur allmänna handlingar hålls ordnade för att underlätta eftersökningar.
  - Gallringsföreskrifter

En rekommendation i föregående års granskning var att styrelsen skulle säkerställa att bolagets allmänna handlingar skyddas och hanteras i enlighet med lagstiftningen.

Vi har utifrån lagkrav och regionfullmäktiges arkivreglemente kontrollerat bolagets system och rutiner kring arkivering och diarieföring.

lakttagelser gällande arkivering

- Bolaget saknar arkivbeskrivning och arkivförteckning. Enligt arkivlagen (1990:782) § 6 ska det finnas.
- Bolagets dokumenthanteringsplan behöver kompletteras med en arkivbeskrivning, hur och var handlingar förvaras och slutförvaras. På vilket sätt allmänna handlingar är ordnade. Även information om vilken sekretesskyddad information bolaget hanterar.
- Bolagets handlingar är inte på ett tydligt sätt särskilda från Internservice AB/Externservice AB. Bolagen är olika juridiska personer.
- Bolagets fysiska arkiv behöver ses över för att säkerställa att arkivlokalen uppfyller riksarkivets föreskrifter. En arkivlokal ska vara skyddad mot vatten och skadlig fukt, brand.

lakttagelser gällande diarieföring

- Bolagets rutin för diarieföring är för översiktlig och uppfyller inte kraven för vilka uppgifter som ska framgå av handlingar som diarieförs.
- Bolaget har inte ett tillräckligt utvecklat diariesystem i den meningen att det saknas ett register över de diarieförda handlingarna med grundläggande information om handlingar. Ett diarium är särskilt viktigt för sökbarheten samt för sekretesskyddade handlingar som enligt lagen ska diarieföras.
- Av bolagets diarieförda handlingar framgår inte på ett tydligt sätt om en allmän handling
  - Är inkommen eller upprättad
  - Datum när handling inkom eller upprättades

Vår kommentar

Vi bedömer att bolagets styrning och kontroll över hanteringen av allmänna handlingar inte är tillräcklig.

Principiell fråga för bolaget

Bolaget har överlämnat en principiell fråga gällande bolagskonstruktion till ägarna. Frågan gäller om AC-Net Externservice och Internservice ska slås ihop till ett bolag eller om verksamheten ska fortsätta att bedrivas i två bolag. Frågan utreds nu av ägarna.

Uppföljning av 2020 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2020 års granskning.

Rekommendationer 2020 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Säkerställ att verksamhetsplanen blir ett verktyg för styrelsens styrning och uppföljning. Se bland annat över målen så att dessa är mätbara och att resultaten är möjliga att utvärdera. Målen bör ha en tydlig koppling till ägarnas uppdrag och mål för bolaget. Följ upp målen i årsredovisningen.		Styrelsen har till viss del utvecklat verksamhetsplanen. Styrelsen beslutade dock inte om specifika mål för AC-Net Internservice AB.
Säkerställ att det finns riskanalyser och backup för verksamhetens IT-system. Säkerställ att det finns rutiner för kontroll av behörigheter.		VD har säkerställt att inventering av risker, backup och kontroller av behörigheter är genomförda under år 2021.
Säkerställ att bolagets allmänna handlingar skyddas och hanteras i enlighet med lagstiftningen.		Det finns brister i bolagets arkivering och diarieföring
Utveckla styrelsens protokoll genom mer informativa ärendebeskrivningar, tydligare beslut och tydligare hänvisningar till beslutsunderlag.		Protokollen har blivit tydligare och bilagorna är spårbara.
Utveckla internkontrollplanen. Av internkontrollplanen bör det tydligt framgå hur kontroller ska genomföras och följas upp. Följ med jämna mellanrum upp arbetet med den interna kontrollen. I samband med årsredovisningen bör styrelsen rapportera om arbetet med den interna kontrollen.		Internkontrollplanen har utvecklats i jämförelse med föregående år. Styrelsen har löpande under året fått redovisning av uppföljning av den interna kontrollen i VD-rapporterna. Stickprovets omfattning är inte specificerade i internkontrollplanen. De stickprov som genomförts är mycket begränsade. Styrelsen har i sin bolagsstyrningsrapport översiktligt redovisat sitt arbete med den interna kontrollen. Dock fanns ingen värdering av resultatet från kontrollerna.
Ge i uppdrag till VD att årligen genomföra en skriftlig utvärdering om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Syftet med uppdraget är att styrelsen ska ha ett tillförlitligt underlag inför sin bedömning och rapportering till ägarna om		Underlaget för att bedöma om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna var för översiktlig.

Rekommendationer 2020 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna.		

Vår kommentar

Styrelsen har vidtagit åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen år 2020. Dock kvarstår arbete. Styrelsen behöver bland annat säkerställa att bolagets allmänna handlingar hanteras i enlighet med lagstiftningen.

Styrelsens årsredovisning

Krav på årsredovisningen

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat. Styrelsen ska redogöra för händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret. Styrelsen ska enligt årsredovisningslagen också redogöra för företagets förväntade framtida utveckling inklusive beskrivningar av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

I det generella ägardirektivet finns krav på vad bolaget ska redovisa antingen i sin årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport.

Styrelsens årsredovisning för år 2021

Styrelsen har förutom sin årsredovisning även beslutat om en bolagsstyrningsrapport. Flera av kraven i ägarnas generella ägardirektiv följs upp i bolagsstyrningsrapporten.

I förvaltningsberättelsen framgår att pandemin påverkade bolagets verksamhet under året bland annat genom fördröjningar av leveranser. Uppgraderingen av regionnätet blev klar under året och användningen av nätet har fortsatt att öka.

Styrelsen redovisar resultatet av nio mål kopplade till verksamhetsplanen i sin förvaltningsberättelse. Av dessa mål uppnåddes fem, tre uppnåddes inte och för ett av målen saknades metod för utvärdering. Det finns även förklaringar till varför vissa resultat avviker från uppsatta mål. Exempelvis hade pandemin påverkat måluppfyllelsen för vissa mål. Enligt ägardirektivet ska Internservice säkerställa en tillgänglighet till nätet på 99,9 procent. Enligt redovisningen uppnåddes en tillgänglighet på 99,7 procent. Förklaringen var att tillgängligheten tillfälligt var lägre än målet under maj månad vilket påverkade genomsnittet för helåret. Övriga månader var tillgängligheten 99,9 procent. Styrelsen är enligt årsredovisningen nöjd med sitt resultat.

Bolaget gjorde en förlust på drygt 82 000 kronor. Styrelsen kommenterade inte sitt ekonomiska resultat i årsredovisningen.

Följsamhet till de kommunala befogenheterna

Efter föregående års granskning rekommenderade lekmannarevisor att styrelsen skulle redovisa en skriftlig utvärdering som underlag för bedömningen om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna.

I två bolagsstyrningsrapporter, den senaste från februari 2022, bedömde styrelsen att verksamheten år 2021 hade bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beskrivningen av hur bolaget hade förhållit sig till de kommunala befogenheterna var översiktlig. Av bolagsstyrningsrapporten framgår att styrelsen för år 2022 avser utöka analysen om hur bolaget lever upp till gällande principer.

Har styrelsen rapporterat i enlighet med ägarnas krav?

En avstämmning av innehållet i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport i förhållande till ägarnas direktiv visar att:

- Det saknas redovisning av om styrelsen utvärderat bisyssla eller jäv för VD eller enskilda styrelseledamöter.
- Styrelsen har inte kommenterat utfallet av de kontroller som följts upp i enlighet med internkontrollplanen.

Vår kommentar

Det är positivt att styrelsen beslutat om en bolagsstyrningsrapport. Vi bedömer att styrelsens beskrivning av hur bolaget förhållit sig till de kommunala befogenheterna inte är tillräckligt omfattande för att utgöra underlag för en bedömning om verksamheten genomförts i enlighet med de kommunala befogenheterna. Vi lämnar därför inte någon sådan bedömning.

Det är positivt att styrelsen avser utöka analysen om hur bolaget lever upp till de kommunala befogenheterna. En rekommendation är att styrelsen i sin arbetsordning ställer krav till bolagets VD att årligen göra en skriftlig utvärdering om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan styrelsen använda som underlag vid sin bedömning av om verksamheten är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att verksamheten genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt i förhållande till ägarnas direktiv. Vår samlade bedömning är att styrelsen i huvudsak säkerställde en tillräcklig styrning och kontroll. Under år 2021 vidtog styrelsen åtgärder för att rätta till brister som vi identifierade i granskningen för år 2020. Styrelsen beslutade exempelvis om åtgärder för att förbättra säkerheten i bolagets IT-system. I vissa delar återstår ännu brister i styrelsens styrning och kontroll. Styrelsen behöver bland annat säkerställa en bättre hantering av bolagets allmänna handlingar.

Bolagets styrelse bedömer att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna. Vi anser att det saknas ett tillräckligt underlag för att göra en sådan bedömning. Vi uttalar oss därför inte om verksamheten bedrivits inom de kommunala befogenheterna.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?	 JA	Styrelsen har i hög grad beslutat om grundläggande styrdokument för sin verksamhet.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?		Styrelsen har följt sin verksamhet under året, dels genom löpande rapporter från VD, dels genom uppföljning av sin egen beslutslogg.
Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?		Styrelsen har utvecklat sin redovisning både i förvaltningsberättelse och bolagsstyrningsrapport. Underlaget för att verifiera att bolaget bedrivit verksamheten inom de kommunala befogenheterna är för översiktligt. Styrelsen har inte utvärderat bisyssla eller jäv samt värderat resultatet från den interna kontrollen.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2020 års granskning?		Styrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder för två av de sex rekommendationerna i föregående års granskning.

Rekommendationer

- Se över och åtgärda att bolagets hantering av allmänna handlingar efterlever ställda krav från lagstiftare och ägare.
- Komplettera arbetsordningen med ett krav på att årligen få ta del av en skriftlig utvärdering av de kommunala befogenheterna. Utvärderingen kan i sin tur utgöra underlag för styrelsens bedömning i förvaltningsberättelse eller bolagsstyrningsrapport.

Umeå den 23 mars 2022

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor

Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga: Granskningsprogram

Kontroll av styrdokument:

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslut	Paragraf
Verksamhetsplan för år 2021	Ja	2020-12-10	2056
Budget för år 2021	Ja	2020-12-10	2057
Arbetsordning	Ja	2021-05-12	2081
Dokumenthanteringsplan	Ja	2021-02-19	2067
Attest- och delegationsordning	Ja	2021-05-12	2083
Policy/riktlinjer för arbetsmiljö	Ja	2021-02-19	2083
Policy/riktlinjer för ekonomi och förvaltning	Ja	2021-02-19	2083
Policy/riktlinjer för jämställdhet och jämlikhet	Ja	2021-02-19	2083
Policy/riktlinjer för kommunikation	Ja	2021-02-19	2083
Policy/riktlinjer för kvalitet	Ja	2021-02-19	2083
Policy/riktlinjer för miljö	Ja	2021-02-19	2083
Policy/riktlinjer för säkerhet	Ja	2021-12-03	2108
Internkontrollplan för år 2021	Ja	2020-12-10	2056

Utöver dessa har styrelsen även beslutat om följande policys och riktlinjer

- Policy för möten och tjänsteresor
- Riktlinje för representation
- Riktlinje mot korruption och mutor
- Upphandlings och inköpsreglemente

PLAN FÖR INTERNKONTROLL 2020-2021

Process/Utval/System	Kontrollmoment	Kontrollansvarig	Kontrollmetod	Frekvens	Slutpunkt	Responsivitet	Deklaration	Riskbedömning
Ekonomi/Utval	Att alla kontroller överensstämmer med belopp om firmakontor, sägtraktörer och attestant	Ekonom	Kontroll upplägg i Ascendo och kopiering i Skaprow	Varje halvår	Vd och styrelse	Vd och styrelse	Beskrivning upplägg Ascendo och kopiering i Skaprow	Riskbedömning Påverkan 1 Sannolikheten 3-3-3
Rätt lö	Rätt lön betalas till rätt person i tid	Ekonom	Stäprow i lönsystem, kontroll avskick och reseräkningar	Min 4/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning av stäprow-kontroll	4-2-8
Hantering av kundbetal	Documentation, fakturering och skickning i tid	Säljstämning	Stäprow	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning av stäprow-kontroll	3-3-3
Felaktiga/Ingenjör/Utval från kund	Att fakturans från kund till kundfaktureras enligt uppsatta rutiner	Felaktiga/Ingenjör	Stäprow	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning från utval till kundfakturerat ärende	3-3-3
Mail och lagring av dokumentation	Kontroll backup och återställning	VO	Kontrollera att backup fungerar och att återställning är möjlig	Min 2/år	Varje halvår	Styrelse	Rapport innehållande beskrivning på att backup genomförs	4-2-8
Isolering noder	Kontrollera att släcksystem, bysystem, elkraft och larm fungerar	Nodansvarig	Testning av system	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Testprotokoll med eventuella avvikelser	4-3-12

Genomförande av riskbedömning

Påverkan:

1. Påverkan upptäckas som oövertygning
2. Påverkan upptäckas som liten
3. Påverkan upptäckas som betydande
4. Påverkan så stor att det inte bör hävas

Sannolikhet:

1. Risker att fel ska uppstå är i stort sett obefintlig
2. Risker är mycket liten att fel ska uppstå
3. Det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå
4. Det är mycket troligt att fel ska uppstå

Genomförda årets eller framtida åtgärder	Genomförda årets eller framtida åtgärder
03-maj	Stäprow har gjorts på en faktura med ett belopp som överstiger 500 000 kr i AC-Net Extenservice. Solle till kommun om 661 749 kr. Fakturan är kontrollerad och sägtraktörer och skuldiga attestanter av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.
11-nov	Stäprow har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generell attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra. Faktura från Fiberdata AB med fakturadatum 2021-06-14 om 685 368 kr. Fakturan är kontrollerad, kontrollerad och periodiserad av VD, sägtraktörer av VD, sägtraktörer av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.
08-maj	Färdresposter och reseräkningar, samt följande reseräkningar godkänns och attesteras av VD innan de går till Bengt Heinestam för löskräkning. Bengt Heinestam utför löskräningen och skickar en betalförfatt till banken. Innan betalförfatt kan skickas till styrelsen av Bengt Heinestam och ärendet kontrasteras av VD hos Swedbank. Innan utbetalning kan ske. Skattkontrastering och bankkontrollering adderas upp i First Invoicings viktiga delar för VD att kontrollera att bolaget levererar korrekt AOI till Skatteverket samt att bolagets lösa kontrollera att bolaget levererar korrekt AOI till Skatteverket. VD har även tillgång till redovisningssystemet för att kunna kontrollera att skattekonton och bokföring stämmer överens.
30-juni	Har gått genom säljprocess för FID AC ES387 Cesar med ärende nr. 54053 som inkom om offer förfägan 2021-04-19. Kunde norsken med förfägan av förbinde till Lycksele, Sjukund Lemia. Förbindelsen är en Ethernet Medium tjänst med hastighet 100 Mbit/s och SMD. Fakturering är skickad till Heinestams 2021-05-17.
13-nov	VD slumpmässigt utval av två avdel (AC ES001-78N och Cesar 9373) finns avskickade från process och rutin då avdelarna är i väntning för fakturering eller var arkiverade.
30-juni	Har gått genom Ticket#2021052126000221 som skötts enligt uppsatta rutiner. Felanmälan kom in från kund via telefon och har registrerats i ärendehanteringssystemet manuellt via en tekniker på nocen i samband med det fick kunden återkoppling via systemet och ett ärendenr. Påbörjad felavhjälpningsid hålls. När felet är avslöjat finns ingen notering i OTS om att kund fått återkoppling och någon form av förklaring förutom att det är noterat att ärendet är löst. Dock går det ett automatiskt meddelande så att kund får notis.
18-nov	Slumpmässigt utval av ärende Ticket#20210226000282. Nocen har följt processen, svarat kund, gjort felhäkning, skickat vidare till nästare som svarat och hittat felet. Vi har återkopplat till kund med beskrivning av fel larm hur det ska hanteras. Efter att nästare felavhjälpt har vi återkopplat till kund och stängt ärendet. Denna gång sköttes allt enligt processen och vi har hållit SLA mot kund.
25-aug	Backup genomförs och Flyktor samt sharepoint backas likaså brevlådor. Ny brevlåda för ufr.rnstrom@ac.net.se ska kända backup men åtgärds i och med kontroll. Kontroll genomförd av IT-leverantör HIS med ärendenummer 165658
24-nov	
30-juni	Har gått genom Serviceprocess för reservkraft dieselkraft, förbokat 2021-06-20. Utgående, PWR Reservkraftflygarna Glen Gunnarsson. Mer information finns i serviceprotokoll, bifogad till "AC-Net2106" Service och under håll bevakades av Sebastian Sjögström, Benny Sjögström var närvarande i slutet av testkörning.
15-nov	Teater och service genomförs månatligen och inga protokoll från i testerna har visat på några avvikelser. Larm är kontinuerligt i drift och inga larm har löst ut.

PLAN FÖR INTERNKONTROLL 2020-2021

Process/utlys/avsnitt	Kontrollmoment	Kontrollansvarig	Kontrollmetod	Frekvens	Tillgång	Respons	Referens	Riskbedömning
Ekonomifunktioner	Allt attestkontroller överensstämmer med belopp om fakturadatum, signatur och attestant	Ekonom	Kontroll upplagd i Ascend och stämplad på stämplar	Min 2/år	Vårje hakår	VD och styrelse	Beskrivning av upplagd Ascend och kopia på stämplar	Riskbedömning Hög
Rätt till	Rätt till betala till rätt person i tid	Ekonom	Stämplar i lönesystem, kontroll avskick och reseräkningar	Min 4/år	Vårje hakår	VD och styrelse	Beskrivning av stämplar, kontroll	4,2-8
Hantering av kundansvar	Documentation, aktivering och arkivering i dator	Säljansvarig	Stämplar	Min 2/år	Vårje hakår	VD	Beskrivning av stämplar, kontroll	3,3-9
Förvaltningsfunktioner från kund	Allt felanmälan från kund till kundtjänst hanteras enligt uppsatta riktlinjer	Leveransansvarig	Stämplar	Min 2/år	Vårje hakår	VD	Beskrivning från anmälan till kundtjänst och rapportering till ärende	3,3-9
Mail och lagring av dokumentation	Kontroll backup och Beräkning	VD	Kontrollera att backup fungerar och att återställning är möjlig	Min 2/år	Vårje hakår	Styrelse	Rapport innehållande bevis på att backup genomförd	4,2-8
Rundringar i order	Kontrollera att utskick, boksystem, ekräft och barn	Orderansvarig	Test lösning av system	Min 2/år	Vårje hakår	VD	Testprotokoll med eventuella avvikelser	4,3-12

Genomförande av riskbedömning

Placering:

1. Placering uppdateras som oberoende
2. Placering uppdateras som liten
3. Placering uppdateras som bevarande
4. Placering så stor att det inte bör hänsas

Semiotik:

1. Risken att fel ska uppstå är i stort sett obefintlig
2. Risken är mycket liten att fel ska uppstå
3. Det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå
4. Det är mycket troligt att fel ska uppstå

Genomförda kontroll/ Kommentarer
<p>03-maj</p> <p>Stämplar har gjorts på en faktura med ett belopp som överstiger 500 000 kr i AC-Net Externservice. Sollefteå kommun om 661 749 kr. Fakturan är kontrollerad och sakgranskad av VD och stuligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.</p> <p>11-nov</p> <p>Stämplar har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generell attestberopp Ascend och de överensstämmer med varandra. Faktura från Fiberdata AB med fakturadatum 2021-06-14 om 685 368 kr. Fakturan är kontrollerad, kontrollerad och periodiserad av VD, sakgranskad av Joanna Granström, samt stuligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.</p> <p>03-maj</p> <p>Förvarorapporter och reseräkningar, samt lönelutningar godkänns och attesteras av VD innan de går till Bengt Heinestam för lönekontroll. Bengt Heinestam utför lönekontrollerna och skickar en betalning till banken. Denna betalning behövs sen kontrasteras hos Swebank innan utbetalning kan ske. Skattekontrollräg laddas upp i Finst månadsvis vilket gör det enkelt för VD att kontrollera att bolaget levererar korrekt AGI till Skatteverket. VD har även tillgång till redovisningssystemet för att kunna kontrollera att skattekonta mot bokföring stämmer överens.</p> <p>11-nov</p> <p>Förvarorapporter och reseräkningar, samt lönelutningar godkänns och attesteras av VD innan de går till Bengt Heinestam för lönekontroll. Bengt Heinestam utför lönekontrollerna och skickar en betalning till banken. Innan utbetalning kan ske sak den signerats av Bengt Heinestam och därefter kontrasteras av VD hos Swebank innan utbetalning kan ske. Skattekontrollräg och bankkontoutdrag laddas upp i Finst månadsvis vilket gör det enkelt för VD att kontrollera att bolaget levererar korrekt AGI till Skatteverket samt att lönerna utbetalats. VD har även tillgång till redovisningssystemet för att kunna kontrollera att skattekonta och bokföring stämmer överens</p> <p>30-juni</p> <p>Har gått genom sällprocess för FID AC-ES3871 Cesar med ärende nr. 54053 som inkom som offer för frågan 2021-04-19. Kunde Norrskan med förfrågan av förbindelse till lyckale slutkund Lennia. Förbindelsen är en Ethernet Medium tjänst med hastighet 100 Mbit/s och SNO. Fakturering är skickad till Heinestams 2021-05-17.</p> <p>15-nov</p> <p>VD slumpmässigt urval av två avtal (AC-ES001-TBN och Cesar 9371) finns avskickade från process och rutin då avtalen ännu ej var inlagda för fakturering eller var arkiverade.</p> <p>30-juni</p> <p>Har gått genom Teknisk 20210512600021 som sköts enligt uppsatta rutiner. Felanmälan kom in från kund via telefon och har registrerats i ärendehanteringssystemet manuellt via en tekniker på scenen. I samband med det fick kunden återkoppling via systemet och ett ärende nr. Påbörjad felanmälan i systemet. När felet är avslutat finns ingen notering i OTES om att kund fått återkoppling och någon form av förklaring förutom att det är noterat att ärendet är löst. Dock går det ut ett automatiskt meddelande så att kund får notis.</p> <p>18-nov</p> <p>Slumpmässigt urval av ärende Teknisk 202101226000382. Notan har följt processen, svarat kund, skickat vidare till rätt ärendehanteringssystem som svarat och hittat felet. Vi har återkopplat till kund med beskrivning av fel samt hur det ska hanteras. Efter att närliggare felanmälan har vi återkopplat till kund och stängt ärendet. Denna gång slötsas allt enligt processen och vi har närliggare mot kund.</p> <p>25-nov</p> <p>Backup genomförs och Filen samt sharpoint backas liksom brevidd. Ny brevidd för ulf@renstrom@ac-net.se saknade backup men lagades i och med kontroll. Kontroll genomförd av IT-ansvarig HS med ärendenummer 164658</p> <p>24-nov</p>
<p>30-juni</p> <p>Har gått igenom Serviceprocess för reservkraft dieselverk, förbjudat 2021-06-20. Utifrån PWR Reservkraftbyråerna Glen Gunnarsson. Mer information finns i serviceprotokoll, bilagad till AC-Mer2106. Service och underhåll bevakas av Sebastian Sjöstrom, Benny Sjöstrom var närvarande i slutet av testkörning.</p> <p>13-nov</p> <p>Feter och service genomförs månatligen och inga protokoll från testerna har visat på några avvikelser. Larm är kontinuerligt drift och inga larm har löst ut.</p>